

**Instytut Legislacji i Prac Parlamentarnych
Naczelnej Rady Adwokackiej**

ul. Świętojerska 16, 00-202 Warszawa

tel. 22 505 25 02, fax 22 505 08

e-mail: nra@nra.pl www.nra.pl

Warszawa, dnia 12 listopada 2025 r.

DA.023.257.2025

Dot. DL-II.4190.7.2025

OPINIA

Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych Naczelnej Rady Adwokackiej do projektu ustawy o zmianie ustawy- Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (UD261)

W odpowiedzi na pismo z dnia 14 października 2025r znak: DL-II 4190.7.2025, w imieniu Naczelnej Rady Adwokackiej, prezentujemy uwagi adwokatury dotyczące zmian objętych projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (UD261). Zgodnie z prośbą sformułowaną w wyżej powołanym piśmie, w załączeniu przekazujemy tabelę w formie edytowalnej z uwagami do poszczególnych, proponowanych w projekcie rozwiązań w celu ich wykorzystania w dalszym procesie legislacyjnym. Jednocześnie, niezależnie od uwag zawartych w zbiorczym zestawieniu, Naczelna Rada Adwokacka w wyodrębnionej jako „Propozycja rozszerzenia zakresu projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (U261)” części tabeli, przedstawia także kwestie, które w ocenie adwokatury w tak istotnym projekcie zmian Kodeksu postępowania cywilnego również winny być uwzględnione. Wskazane zagadnienia z punktu

widzenia praktyki prawa są istotne dla właściwego funkcjonowania sądów i z pewnością usprawniłby i przyspieszył prace sądów.

Bardzo istotnym elementem postulowanych, nieobjętych projektem zmian jest wprowadzenie obowiązkowej reprezentacji stron w postępowaniu gospodarczym przez profesjonalnych pełnomocników: adwokatów, radców prawnych, a w określonej przepisami prawa kategorii spraw także rzeczników patentowych. Kolejnym obszarem postulowanych przez Naczelną Radę Adwokacką, nie ujętych w projekcie zmian jest kwestia nowego uregulowania zasad wypłacania pełnomocnikom z urzędu wynagrodzeń za świadczoną w tego rodzaju sprawach pomoc prawną. Brak podwyższania obowiązujących od ponad 20 lat stawek wynagrodzenia w tym obszarze notorycznie uzasadniany brakiem środków w budżecie państwa, a od 2024 r. – procedurą deficytu budżetowego nałożoną na Polskę w ramach Unii Europejskiej, nie stoi na przeszkodzie, a wręcz wymaga wprowadzenia postulowanych zmian, chociażby jako aktu dobrej woli ustawodawcy w stosunku do grupy tak istotnej dla sprawnego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości jak adwokaci i radcy prawni. Mówiąc w uproszczeniu: skoro państwo nie znajduje środków na podwyższenie stawek wynagrodzeń za pomoc prawną świadczoną w tym trybie, to ustawodawca zobowiązany jest przynajmniej wprowadzić procedury upraszczające wypłatę i dochodzenie tych wynagrodzeń.

Podjęcie tematu tak obszernej nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego, w ocenie Naczelnej Rady Adwokackiej powinno być okazją także do wprowadzenia zmian o dość technicznym charakterze, które dziś dezorganizują pracę sądownictwa. W tym obszarze mowa o włączeniu do nowelizacji postanowień znoszących instytucję lekarza sądowego, jako wyłącznie uprawnionego do wystawiania zaświadczeń o braku możliwości uczestnictwa stron i pełnomocników w czynnościach sądowych.

Szczegółowe uzasadnienie sprecyzowanych wyżej postulatów zawarte zostało w tabeli w części oznaczonej jako: „Propozycja rozszerzenia zakresu projektu ustawy o zmianie ustawy – kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (U261)”.

Ostatnim istotnym, z punktu widzenia projektowanej nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego, bardzo wyraźnie dostrzeganym przez adwokaturę, obszarem wymagającym pilnie

zasadniczych zmian jest rozwiązanie kwestii doręczeń w postępowaniu cywilnym poprzez uchylenie instytucji doręczeń przez komornika w formie i z dziś obowiązującymi konsekwencjami ewentualnej nieskuteczności tych doręczeń. Instytucja doręczeń za pośrednictwem komorników, powszechnie krytykowana, paraliżuje postępowania sądowe, pogłębia kryzys wymiaru sprawiedliwości powodując przewlekłość postępowań i zamykając niejednokrotnie bezzasadnie drogę do uzyskania jednoznacznie oczywistego rozstrzygnięcia w sprawie. Opiniowany projekt wydłuża niektóre terminy obowiązujące dla tej procedury i jej skutków, nie stanowi to jednak rozwiązania istoty problemu. Wydłużenie terminów procesowych to wydłużenie czasu postępowań, a nie likwidacja dysfunkcyjnej instytucji, która, zdaniem adwokatury, powinna być zastąpiona, jak przystało na XXI wiek, rozwiązaniami opartymi na bazach informatycznych i rozwiązaniach cyfrowych które już otaczają nas w ramach przeróżnych obowiązujących procedur np.; wyborczych, czy zdrowotnych, otwartych do wykorzystania dla budowy nowoczesnej bazy wymaganej dla ustalenia adresów właściwych dla skutecznych doręczeń dla wszystkich obywateli.

Przedkładając powyższą opinię, Naczelna Rada Adwokacka wyraża gotowość dalszego, aktywnego wspierania wszelkich procesów legislacyjnych mających za zadanie usprawnienie i przywrócenie właściwego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości w Polsce do którego drogą są także, a może przede wszystkim, w obszarze prawa cywilnego, zmiany i nowelizacja przepisów postępowania, realizowana w istotnym zakresie przez opiniowany projekt.

Autorzy opinii:

- Adwokat Maciej Obrębski – Wicedyrektor Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA, Przewodniczący Zespołu ds. projektów legislacyjnych w zakresie prawa cywilnego i postępowania cywilnego;
- Adwokat Andrzej Tomaszek – Członek Rady Programowej Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA, Członek Zespołu ds. projektów legislacyjnych w zakresie prawa cywilnego i postępowania cywilnego;

- Adwokat Marek Stańko – Członek Zespołu ds. projektów legislacyjnych w zakresie prawa cywilnego i postępowania cywilnego;
- Adwokat Julita Zawadzka – Członek Zespołu ds. projektów legislacyjnych w zakresie prawa cywilnego i postępowania cywilnego;
- Adwokat Konrad Klocek - Członek Zespołu ds. projektów legislacyjnych w zakresie prawa cywilnego i postępowania cywilnego;
- Adwokat Dorota Kulińska – Dyrektor Instytut Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA, Członek Prezydium NRA.

Adw. Dorota Kulińska
Członek Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej,
Dyrektor Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych Naczelnej Rady Adwokackiej

Dyrektor
Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych
przy Naczelnej Rady Adwokackiej

adw. Dorota Kulińska

Załącznik:

- Uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy- Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (UD261) w formie tabeli, w wersji WORD oraz PDF.